నాకీ అదృష్టం చాలు

"టి. బి. యేనా? సందేహం లేదంటారా? లేక మరో సారి పరీక్ష చేయటం మంచిదా?" శైలజను పరీక్ష చేసి జబ్బు నిర్ణయించేసేసి వెళ్ళిపోతున్న డాక్టర్ వంక నిస్సహాయంగా చూస్తూ అడిగాడు శ్రీధర్.

"మీరు భలేవారు! మీకు అంత అనుమానంగా వుంటే మరొకరిచేత పరీక్ష చేయించుకోండి. అంతేగాని..." నా ప్రతిభను అనుమానించకండి అన్నట్లు కోపంగా నవ్వాడు డాక్టర్, శ్రీధర్ యిచ్చిన ఫీజ్‌ని పర్సులోకి నిర్లక్ష్యంగా తోస్తూ.

"అహాఁ! నా వుద్దేశం అదిగాదు–" ఏదో చెప్పబోతున్న శ్రీధర్ని మధ్యలోనే ఆపేశాడు డాక్టర్. "ఏదైనా ఫర్వాలేదు. చూడండి! రోగం యింకా లేతలోనే వుంది. భయపడవలసిన అవసరం పిసరంతగూడా లేదు. కొంచెం జాగ్రత్త తీసుకుని మందువాడితే నయమైపోతుంది. ఉన్న విషయం చెప్పకుండా రోగాన్ని పెంచి పెద్దచేసి ఆ తర్వాత

ఏదో పెద్ద రక్షించేసినట్టు హడావుడిచేసి, మిమ్మల్ని తల క్రిందులుచేసి డబ్బు సంపాయించవలసిన ఆగత్యం నాకు లేదు. అయినా ఈ రోజు కొత్తగా వైద్యంలో అడుగు పెట్టిన వాడిన్ని కాదుగా." బట్టతల సవరించుకుంటూ అంటున్న డాక్టర్ కి ఏం జవాబు చెప్పాలో తెలియని శ్రీధరు క్లుప్తంగా "థ్యాంక్స్ డాక్టరు!" అన్నాడు. శంభువచ్చి డాక్టరుగారి బాగ్ తీసుకువెళ్ళి కారులో పెట్టాడు. మెట్లుదిగి కారుడోరు తెరిచి తన వెనకే వస్తున్న శ్రీధర్ని చూసి ఆగిపోతూ భుజం మీద ఆప్యాయంగా తట్టి "ఫర్వాలేదు, మీరు ధైర్యంగా వుండాలి. ఏవయినా రోగాలు మనుష్యులకి వస్తాయిగాని మానులకి రావుగదా! ఆమెకి ధైర్యం చెప్పండి, వస్తాను" కారులోపల కూర్చుంటూ అన్నాడు డాక్టరు. "వుంటాను డాక్టర్!" కృతజ్ఞతా సూచకంగా చిరునవ్వునవ్వుతూ కారు డోరుని వేసేస్తూ అన్నాడు శ్రీధర్. కారుకదలి వెళ్ళిపోయింది టి. బి! అందంగా హుషారుగా విచారం అంటే ఏమిటో యెరుగని దేవకన్యలా వుండే శైలజకి టి. బి! మనుష్యుల్తోపాటు యింట్లో వాళ్ళ మనశ్శాంతిని కూడా తినేసే మహారోగం. కానీ తనేం చెయ్యగలడు? క్షణంసేపు లోకం అంతా వుపిరిబిగబట్టి తనవైపు కఠోరంగా చూస్తున్నట్లు అనిపించింది శ్రీధర్ కి. శైలజ దీనికి యెలా తట్టుకోగలుగుతుంది? వెనకకు తిరిగి బరువుగా లోపలిగదిలోకి వచ్చాడు శ్రీధరు. గదిలో కుర్చీలో కూర్చునివున్న శైలజ కాల్బాటన వేలువంక రెప్పవాల్చకుండా తదేకంగా చూస్తోంది. శ్రీధరు అడుగులచప్పుడు శైలజ నిశ్శబ్దతని భంగపరచలేకపోయింది.

సామ్రాజ్యాన్ని కోల్పోయిన మహారాణిలా నిస్సహాయంగా, విచారంగా కూర్చున్న భార్యని చూసేసరికి శ్రీధర్ కి జాలేసింది. దిగులుపడ్తున్న శైలజకి తను ధైర్యం చెప్పాలి. అది ముందు తను చేయవలసిన పని. తనబాధ, తనగోల తర్వాత.

"శైలా!" దగ్గరగా వెళ్ళి కుర్చీ చేతులమీద చేతులు ఆన్చి అప్యాయంగా పిల్చాడు శ్రీధర్. కానీ శైలజ తలెత్త లేదు. కళ్ళు మరింత క్రిందికి వాలిపోయినాయి. గడ్డం వక్షస్థలాన్ని ఆనుకునేంత దగ్గరగా తల వంచేసుకుంది, ఏదో తప్పుచేసి ఫలితం తెల్సుకోబోతున్న అమాయకపు బాలికలా.

"అరె! ఏమిటిది? ఇంతలోనే యిలా అయిపోయావేమిటి? చూడు! నీ ప్రక్కన నేనుండగా నీకు భయం దేనికి? అసలు యీ జబ్బువచ్చింది నీకు కాదు, నాకు అనుకో—సరా! యేమిటి? ఏది తలెత్తు! యీ మాత్రానికే భయపడ్తే యెలా? ప్రపంచంలో డబ్బు సాధించలేందే ఏదీ లేదు. అది మనకుంది. ఇంక దిగులెందుకు? అవసరంవస్తే నా ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి డాక్టర్లు నిన్నెక్కడికి తీసుకు వెళ్ళమంటే అక్కడకు తీసుకువెళ్తాను. సరా! కాని—కానీ, నువ్వు మటుకు యిలా దిగులుగా కూర్చుండిపోయావంటే నాకు జీవితమే స్థంభించిపోయినట్లువుంటుంది.

తన జుట్టుని, చెంపల్ని అప్యాయంగా, మృదువుగా రాస్తున్న భర్తవంక చురుగ్గా కళ్ళెత్తి చూసింది శైలజ. అతనికళ్ళు యెప్పట్లానే నవ్వుతున్నాయి. ఆకళ్ళలో తనంటే పొంగుతున్న ప్రేమ, అభిమానం పోవటానికి యింక ఎంతో కాలం పట్టదు కాబోలు! ఏదయినా భరించవచ్చుగాని భర్త

మనసులో ఆదరణ లేకుండా ఎలా బ్రతకటం! ఊహా మాత్రంగానే శైలజ కళ్ళనిండా నీళ్ళు తిరిగాయి. "ఛ,! యేమిటది! చిన్న పిల్లలా-తప్పుగదూ!"

కాపురానికి వచ్చిన రెండు సంవత్సరాలకి మొట్ట మొదటిసారిగా భార్య కళ్ళల్లో నీళ్ళు చూస్తున్న శ్రీధర్ మనస్సు చివుక్కుమంది. ఆడవాళ్ళు చీటికి మాటికి ఏడుస్తా రని తను విన్నాడు. కొంతమందిని చూశాడు కూడ. కానీ శైలజ తన దగ్గరకు వచ్చిన యీ రెండు సంవత్సరాలలో కళ్ళనీళ్ళు కాదుగదా; కనీసం తడి అయినట్లుగాకూడ తను చూడలేదు. ఇదే ఒకసారి తను అడిగితే నవ్వేస్తూ 'చేతగాని వాళ్ళు, తెలివితేటలు లేనివాళ్ళు యేడుస్తారు, నాకేం!' అంది. మరి యిప్పుడు! ఇది నిస్సహాయత! శైలజకున్న అదో రకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని బద్దలు చేయడానికి భగవంతుడిస్తున్న గొడ్డలి పెట్టేమో!

"ఇదుగో! నువ్విలా కూర్చుంటే లాభంలేదు. లే! అలా కారులో ఓ రౌండ్ తిప్పుకొస్తాను. చూడు, ఫాస్కులో టీ వుందేమో! లే మరి-నువ్వు బట్టలు మార్చుకోవాలంటే మార్చుకో-నేను కొంచెం ముఖం కడుక్కుని వస్తాను" జబ్బ పట్టి శైలజని లేవదీస్తూ గబగబా అన్నాడు. అతనికి కూడా మనస్సంతా ఏదో తెలియని బాధతో పొగమంచులా ఆవ రించుకుంటోంది.

ఇష్టంలేకపోయినా శ్రీధర్ బలవంతంవల్ల శైలజ బట్టలు మార్చుకుని బైటకువచ్చింది. అప్పటికే తయారయి వరండాముందు నిలబెట్టిన కారులో ముందుసీటులో కూర్చుని

శైలజ కోసం యెదురు చూస్తున్నాడు శ్రీధర్. సాయం కాలపు నీరెండ యింటిముందున్న మొక్కలమీద పడి బంగారు రంగులా మెరుస్తోంది. శీతాకాలపు సాయంత్రాలు యెండాకాలపు ప్రాతఃకాలాలు, వర్షాకాలపు రాత్రులు, శైలజ కెంతో యిష్టం. బాధ్యతల బరువులతో, ఆఫీసు గొడవలతో, కాగితాలు, పుస్తకాలతో కాలక్షేపంచేసే శ్రీధర్ కి అన్ని రాత్రులు, అన్ని సాయంకాలాలు, అన్ని వుదయాలు అన్నీ సమానమే- శైలజ వెక్కిరిస్తూ నవ్వేది ఒక్కొక్కసారి రాత్రిపూట రాసుకుందామని కూర్చుంటే. శైలజచేసే గొడవకి సాగక తెల్లవారుఝామున లేచేవాడు శ్రీధర్. అదే సమయానికి గడియారంతోపాటు తనూ లేచి ఓ అరగంట అటూ యిటూతిరిగి మళ్ళా శ్రీధర్ దగ్గిరకివచ్చి 'బైట చాలా బాగుంది, అలా కొంచెంసేపు తిరిగొద్దాం' అనేది. గొడవ భరించలేక చూస్తున్న కాగితాలు పక్కనపెట్టి శైలజని తృప్తి పరచటానికి లేచి వచ్చేవాడు. ఒక్కొక్కసారి కారులో అలా వూరి చివరదాకా తిప్పి తీసుకు వచ్చేవాడు. బాధ—దిగులు తమని తాకలేవని ఒక్కొక్కసారి గర్వపడేవాళ్ళు. అందుకే యిప్పుడిలా అయిందా! ఇహాముందు ఇలాంటి బాధ రాబోతోందనే ఈ రెండు సంవత్సరాలు యింత ఆనందంగా గడిచిపోయినాయా? ఆలోచిస్తున్న శైలజ తల త్రిప్పి శ్రీధర్ వంక చూసింది. అతను ఏం యోచిస్తున్నాడో తెలియదు కానీ దృష్టిమటుకు రోడ్డుమీదకు తదేకంగా చూస్తోంది. 'ఏముంది ఆలోచించటానికి? ఆ మాత్రం తను వూహించుకోలేదా? టి.బి భార్యతో పడబోయే అవస్థలు ఊహించుకుంటున్నాడేమో?

అయినా తనకెలా వచ్చింది ఇది? ఏమో ఎలా భరించటం? శంకరంబాబాయి రెండో కోడలు సుజాతకి టి. బి. వుంది. మొదటపెళ్ళిలో ఎంత అందంగావుంది! ఆతర్వాత సంవత్సరం దాటిందేమో—టి. బి. ప్రారంభమైంది. ఏ మందులకీ తగ్గ లేదు. ఆర్నెల్లల్లో మెలా అయింది? అబ్బబ్బ! మెలా భరించటం? తనుగూడా అంతేనా? అంత వికారంగా తయారైన తన్ని శ్రీధర్ ఆప్యాయంగా ఎలా చూస్తాడు? అసలు శ్రీధర్ తనని పెళ్ళిచేసుకోకుండా వుంటే యింత బాధ వుండేది కాదేమో! కావాలని పట్టుబట్టి చేసుకున్నందుకు యిలా అయిందేమో-అది తన దురదృష్టం! లేకపోతే ఏదో సామెత చెప్పినట్లు అన్నీ వుండి అనుభవించనివ్వకుండా ఇదేమిటి? జీవితాన్ని గురించి అందరికంటే అధికంగా తను కలలు కన్నందుకా తన కీ శాస్తి! భవిష్యత్ ని గురించి తను యెంత అందంగా వూహించుకుంటోంది. యిప్పుడు ఏముందీ స్పష్టంగా కన్పిస్తూనే వుంది టి. బి. పేషెంట్ గా యెక్కడో యేదో హాస్పిటల్లో... శ్రీధర్ సహృదయుడే కాపటి కాస్త మంచి హాస్పిటల్లోనే చేర్పించవచ్చు. దగ్గుతో, రక్తం కక్కుకుంటూ, చుట్టూ తనలాగే బాధపడ్తున్నవాళ్ళలోముక్కుతూ మూలుగుతూ ఆరోగ్యంగా వున్నవారినిచూసి యీర్ష్యపడ్తూ, ఏడుస్తూ. బాధపడ్తూ యిష్టంలేకపోయినా బలవంతాన చచ్చిపోలేక బ్రతుకుతూ డాక్టరిస్తున్న చేదుమందులు మింగుతూ, అందం అంతా పోగొట్టుకుని- జూసినవాళ్ళు భయపడేంత వికృతంగా తయారై హే- భగవాన్! ఎందుకిన్ని బాధలు? త్వరగా చచ్చిపోతే ఎంత బాగుంటుంది! తనకు తెలుసు, అప్పుడు

శ్రీధర్ కనీసం చూడటానికి కూడా రాడు. ఏమంటే ఆఫీసులో పని ఎక్కువగా వుందంటాడు. అవును, రావాలని ఎక్కడుంది? అందం, ఆరోగ్యం పోగొట్టుకున్న తన మొహం చూడాలని ఎక్కడ రాసుంది? బాధ అంతా తనది. తను మరీ బాధ పడ్తూంటే, బాగా ఎక్కువైపోతే, ఇక లాభం లేదని డాక్టర్లు వుత్తరం రాస్తే ఒక్కసారి చూడటానికి వస్తాడేమో! అది కూడా బహుశా దగ్గరగా రాకపోవచ్చు. అవును మరి అంటువ్యాధి! పీక్కుపోతున్న కళ్ళతో, కళ్ళముందర తిరుగుతున్న చీకటివలయాల్లో మృత్యువుని కౌగలించుకోబోతున్నా తను శ్రీధర్ కోసం—ఒక్కసారి శ్రీధర్ తన దగ్గరకు వస్తే చాలని ఏడుస్తుంది. బలహీనంగా వుండి ఏడ్చి ఏడ్చి ఎండిపోయిన గుంటల్లావున్న ఆ కళ్ళలోంచి జారిన కన్నీటి బిందువులు, వాటి బాధ ఈ ప్రపంచానికి అర్థంకావు. అదే! అది తన భవిష్యత్. ఎంత భయంకరం—ఎలా భరించడం! యీ ప్రపంచానికి పక్కనున్న శ్రీధర్ని మర్చిపోయిన శైలజ వెక్కి తల కొట్టుకుంటూ "ఎలా-ఎలా" అంటోంది ఏడుస్తూ! "శైలా, ఏమిటిదీ?" కుడిచేతో డ్రైవ్ చేస్తూ ఎడంచెయ్యి చాపి భార్య నడుంచుట్టూ చేయివేసి బలంగా దగ్గరకులాక్కుంటూ అన్నాడు శ్రీధర్. కారు వెంటనే ఆపేందుకు వీలులేదు. దగ్గరలో మలుపు వస్తోంది. మరి కొంచెం దూరంలో కారుకి అడ్డంగా నిర్లక్ష్యంగా పోతున్న ఆవుని తప్పించి డ్రైవ్ చేయాలి. అతని కళ్ళు కూడా ప్రక్కకు తిప్పేందుకు వీలులేదు. రోడ్డుని జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాయి. "వదలండి, వదలండి!" కొంచెంగా

యీ లోకంలోకి వచ్చిన శైలజ సగం బాధగా, సగం ఏడుపుతో చెయ్యి వదిలించుకుంటూ అంది. శ్రీధర్ వదల్లేదు. కొంచెందూరంపోయింతర్వాత కారురోడ్డువారగా ఆపి "ఇక్కడ బాగుంది, కొంచెంసేపుక్కిందిగి కూర్చుందామా!" అన్నాడు. "వద్దు. వద్దు! యింటికి వెళ్ళిపోదాం. నాకు బాగాలేదు. యిక్కడొద్దు!" పక్కకు తిరిగి అతని భుజంమీద తల దాచుకొంటూ ఆవేశంగా అంది శైలజ. శ్రీధర్ ఆపిన ప్రదేశం శైలజ గుర్తించింది. అది తనకెంతో యిష్టమైంది. ఆ అందాన్ని యిప్పుడు తను భరించే దశలో లేదు. అందుకే వద్దంటోంది.

"ఏం బాగా లేదండీ! నేనా, కారా! లేక రోడ్డా! లేకపోతే చూడు, ఆ దూరంగా కన్పించే కొండలూ-చూడు ఈ రోజెంత బాగుందీ! నాకు కవిత్వంకూడా వస్తోంది. కావాలంటే వర్ణించేస్తాను విను- నల్లగా వున్న ఈ తారురోడ్డు సన్నగా తాచుపాములా వుంది. దూరంగా కన్పిస్తూన్న ఆ కొండలు మన శంభు తెచ్చే బన్ రొట్టెలా వున్నాయి. చూడు ఆమూల కన్పిస్తున్న ఆచెట్టు నా దగరకు ఫైల్ తీసుకువచ్చి నిలబడ్డ హెడ్ క్లర్కులా వుంది. యిటు చూడు, యీ నీరెండ నేను నీకు క్యాంప్ వెళ్ళేటప్పుడు రైల్లో కూర్చుని రాసే, మురిసే కాగితంలా వుంది, ఏదీ మరి కళ్ళు తెరు!" అలవాటుకు విరుద్ధంగా యీ రోజు శ్రీధర్ అంతయిదిగా ఎందుకు మాట్లాడుతున్నాడో శైలజకు తెలుసు. సదా గంభీరంగా వుండే అతను కావాలని చిలిపితనం తెచ్చిపెట్టుకుని తనని ఉత్సాహపరచాలని చూస్తున్నాడు.

"వద్దు, వద్దు వెళ్ళిపోదాం, ఇంటికి పోదాం!" మరో సారి అంది శైలజ!

ఆ తర్వాత చాలాసేపు శైలజని ఇకతలకు దింపాలని శ్రీధర్ చేసిన ప్రయత్నం అంతా వ్యర్థం అయింది. చేసేది లేక శ్రీధర్ తిరిగి కూర్చుని కారుని యింటి మొహం పట్టించాడు.

ఆ రాత్రి పడుకోబోతూండగా భార్యని పిలిచి శ్రీధర్ ఇలా చెప్పాడు: "ఇదుగో చూడు! ఈరోజునుంచీ నీకు కొన్ని ఆజ్ఞలు జారీచేస్తున్నాను. అవి నువ్వు తు. చ. తప్పకుండా పాటించాలి. ఎక్కడ యేమాత్రం నిర్లక్ష్యం చేసినట్లు కనిపించినా కోపం వస్తుంది."

"ఏమిటవి!" నిరుత్సాహంగా అడిగింది శైలజ వెంట తెచ్చిన పాలగ్లాసుని టేబిల్ మీద పెడుతూ.

"ఏమిటంటే, నువ్వేపనీ చేయకూడదు. అంటే- రెండు సంవత్సరాలనాడున్న రాజమ్మ మళ్ళా వంటయింటిలో ప్రవేశిస్తుంది. ఆపైన అక్కరలేదని, అనవసరంఅని ఈమధ్య తమరు తీసేసిన రాజు మళ్ళీ వస్తాడు. ఆతర్వాత సాధ్యమైనంతవరకూ నువ్వేపనీ చేయకూడదు. కావలసిన దానికంటే యెక్కువగా విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. ఇంకా- ఆ మర్చిపోయాను- మహిళా మండలి కార్యదర్శి పదవికి తాత్కాలికంగా రాజీనామా ఇవ్వాలి. ఇంకా ఏమిటబ్బా? ఇప్పటికంతే! వాకు జ్ఞాపకం వచ్చినవి మళ్ళా రేపు చెప్తాను తెలిసిందా?"

మంచానికున్న దోమతెరని సరిచేస్తున్న శైలజ హాశా

త్తుగా ఆగిపోయి లేచి నిటారుగా నిలబడింది. శ్రీధర్ ఏమి టన్నట్లు చూశాడు పాలగ్లాసుని తీసికొని తాగబోతూ.

"నాకు తెలుసులెండి! మీరు చెప్పటం మర్చిపోయినవి నాకు జ్ఞాపకం వున్నాయి. నేను వంట చెయ్యకూడదు; ఎత్తుకోకూడదు. అది మిమ్మల్ని తాకి మీకు కూడ అంటుకుంటుందని నా భయం. అంతే కాదు, మీ బట్టలు కూడా నేను ముట్టుకోగూడదు. అందుకే రాజు తిరిగి మళ్ళీ వస్తాడు. ఆ పైన నేను ప్రత్యేకించి తెచ్చుకోవటం — అంతకంటే ఏమున్నాయి, మధ్యలో నీ బట్టలు, నీ పుస్తకాలు అని వేరుగా ఉన్నాయా! ఇదంతా మీరు పైకి ఎందుకు చెప్పరు? ఆ మాత్రం తెలుసుకోలేనా నా మీ బాధ్యత? నేను ఎలా వుండాలో నాకూ తెలుసులెండి! మిమ్మల్ని నేనేం బాధించను, భయపడనక్కర్లేదు."

గబగబా అనేసిన శైలజ ఎర్రబడిన మొహంతో — "శైలా" అని శ్రీధర్ పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా విసురుగా గది దాటి ఇవతలకు వచ్చేసింది.

ఆరోజు రాత్రి దాకా తన గదిలో జాగారం చేసుకుంటూంది! సొంతం తన సమస్యలు పరిష్కరించుకోలేక తలపట్టుకుని శ్రీధర్ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. ఇంతవరకూ శైలజ ఎదుటివాళ్ళని ఉత్సాహపరచటం తెలుసనే దర్పంతో స్వతంత్రంగా తనే వాళ్ళ విచారాన్ని మరిచిపోయేటట్లు చేయగల సమర్థురాలు అనుకున్నాడు, కానీ...

కానీ తనింతవరకూ చూడకుండా వున్న మరో భాగం శైలలో వుందని యిప్పుడు తెలుస్తోంది. అందుకేనేమో ఆడదాన్ని అర్థం చేసుకోవడం ఎవరికీ సాధ్యం గాదంటారు.

అయినా తనిప్పుడేం ఏమనుకున్నాడని! లేదు, లేదు,

తను పొరపాటు పడ్డున్నాడు శైలజ అనుకోవటంలో అర్థం వుంది. దాన్ని తాను సరిదిద్దాలి. దిఇగాటు, ఇంతకు పది రెట్లు విషమపరిస్థితులు వచ్చినా శైలజని తను అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి గాని, ఆగ్రహపడగూడదు. గ్లాసులో మిగిలిన పాలని తిరిగి తీసుకుని తాగటానికి వుపక్రమిస్తూ అనుకున్నాడు శ్రీధర్.

శ్రీధర్ దగ్గిర్నుంచి వచ్చేసిన శైలజ వరండాలో చీకటిగా వున్న ఒక స్తంభం దగ్గర నిల్చుబడింది. బైట వెన్నెల-విస్తారంగా అంతటా [illegible] ప్రకాశించ [illegible] అన్నట్టుగా విరబడి మెరుస్తోంది. దూరంగా [illegible] వున్న [illegible] చెట్ల ఆకులు వింతగా మెరుస్తున్నాయి. ఏ మాత్రం తనకి [illegible] గుండెల్లో ఎవరో ములుకులు పెడుతున్నట్టు, అసలు [illegible] దుఃఖపడుతున్నట్టు చూపిస్తుంది. [illegible] పంచుకోకుండా [illegible] బాధ వుండేది [illegible] అట. అప్పుడే శ్రీధర్ [illegible] కున్నాడు. [illegible] ఆరోగ్యం [illegible] వుంది [illegible] శ్రీ [illegible] కూడా [illegible] ఇప్పుడే [illegible] ప్రారంభమైంది [illegible] గుండెల్లో [illegible] శైలజ నిలబడలేక కూర్చుంది. రక్తం అంతా సలసల కాగిపోతోంది. అసలు తనని శ్రీధర్ [illegible] అతనలా అన్నా [illegible] తను [illegible] అర్థం చేసుకోలేదు! [illegible] లో తలపెట్టుకుని [illegible] అనుకుంది శైలజ. [illegible] తను [illegible] కొత్తగా పెళ్ళి [illegible] చిన్నప్పటి రోజులు జ్ఞాపకానికి వస్తున్నాయి. శ్రీధర్ కి ఎవరూ లేరు. [illegible] ఇంట్లో అంతా [illegible] [illegible] కుటుంబంలోవాడే.

వుండేవాళ్ళు. నౌకర్లు నౌకర్లుగానే వుండరు. వచ్చినకొత్తలో ప్రతి పనీ తను చేయాలనుకునేది. తను చేద్దామని ఆలోచిస్తుండగానే ఆ పని వాళ్ళు చెయ్యటం జరిగిపోయేది. అన్నం తినడం, కబుర్లు చెప్పడం, షికార్లు చెయ్యడం యివేనా-యివి గాక యేవో కావాలని తన మనసు కోరేది. అవును మరి, అన్నయ్య వూరు వెడ్తూంటే వదిన బట్టలు సర్దుతూ పొందే ఆనందం అదేదో తన కర్థంగాదు కానీ కావాలి. ఒకరోజు ఆవేశంగా యిదే తను శ్రీధర్‌కి చెప్పింది. "మీ బట్టలు నేను సర్దాలి. మీ భోజనం నేను అమర్చాలి. మీ పక్క నేను వెయ్యాలి. వీళ్ళెందర్నీ వాటిల్లో కల్పించుకోవద్దని మీరు చెప్పండి" అని మొదట్లో శ్రీధర్‌కి తను చెప్తున్న దేమిటో అర్థంగాలేదు ఆ తర్వాత మరోసారి చెప్పించుకుని బిగ్గరగా నవ్వేశాడు. ఆపై తనని దగ్గరగా తీసుకుంటూ "శైలా నిజంగా నేను చాలా అదృష్టవంతుణ్ణి! ఈరోజుల్లో చదువుకున్న పిల్లలు అవంటే అసహ్యించుకుంటూ రనుకున్నాను నా కంత కంటే కావాల్సింది యేముంది! నాకీరోజే తెలుస్తోంది, నేను మెచ్చుకున్న నీలో నేను చూడని విలువ, సంస్కారం కూడా వుందని."

అప్పుడు ఆ క్షణంలో అతని కంఠంలో తొణికిసలాడుతున్న ఆ ఆప్యాయత, గర్వం, ఆస్పర్శలోని ఆనందం తనెలా మర్చిపోగలదు! ఇప్పుడు ఆ మాటలన్నీ ఏమైపోయినాయి! శైలజ కళ్ళల్లో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. ఇహ శ్రీధర్ తన కేంగాడు. ప్రపంచంలో ఒకరి ఆప్యాయత, ఆదరణ లేకుండా ఎలా బ్రతకడం? దుఃఖంతో బొంగురుపోతోంది శైలజ కంఠం 'తన

కెందుకిలా అన్యాయం జరుగుతోంది! ఈరోజు ఇవన్నీ వద్దంటాడు. రేపు యింట్లోక్కూడా వద్దంటాడు. అవును, అతనిష్టం మరి! కాదంటానికి తనెవరు? కావాలని తెచ్చుకున్నాడు తనని. అనుభవించాడు-అవతల పారేస్తున్నాడు. ఆరోజు తనని కావాలని వెతుక్కుంటూ వచ్చి శ్రీధర్ పెళ్ళి చేసుకుంటూంటే తను అదృష్టవంతురాలనని మురిసిపోయింది. బాగా అయింది ఇదుగో అదృష్టం మేడిపండులా!' శైలజకి ఆపుకున్నా ఏడుపు ఆగడంలేదు.

“శైలా! ఏమిటది? యిల్లంతా వెతికాను. ఛ, ఛ! శంభూవాళ్ళు చూస్తే ఏమనుకుంటారు? లోపలకు పోదాం, రా!” అరగంటనుంచీ యిల్లంతా వెతికి అలసిపోయిన శ్రీధర్ చివరికి చీకట్లో స్తంభంచాటున క్రింద కూర్చుని మోకాళ్ళ మధ్య తలదూర్చి ఏడుస్తున్న శైలజనిపట్టి లేపుతూ అన్నాడు. శైలజ కదలలేదు. లేవలేదు. రెండుచేతుల్తోపట్టి పైకెత్తి పసిపిల్లలా, పూలచెండులా చేతులమధ్య పుచ్చుకుని లోపలకు తీసుకొచ్చి మంచంమీద పడుకోపెట్టాడు. ఆ తర్వాత చాలా సేపటివరకూ అతని ఒళ్ళో తలపెట్టాడు. ఆ తర్వాత చాలా సేపటివరకూ అతని ఒళ్ళో తలదాచుకుని ఏడ్చి ఏడ్చి అలసిపోయి నిద్రపోయింది శైలజ.

వారం రోజులు గడిచిపోయినాయి. శ్రీధర్ అలవాటు చొప్పున ఆఫీసుకు వెడుతున్నాడు, వస్తున్నాడు. ఈ వారం రోజుల్లో శైలజ చెప్పలేనంతగా తీసేసింది. పదిరోజుల క్రిందటి శైలజ అని ఎవ్వరూ అనుకోరు. శ్రీధర్ ఎంత విశ్వప్రయత్నం చేసినా భార్య మొహంలో చిరునవ్వు తెప్పించలేకపోతున్నాడు,

డాక్టరిచ్చిన మందులు శ్రీధర్ బలవంతంవల్ల ఏపూట కా పూట కొంత గొడవ జరిగితేనే కాని శైలజ తినటంలేదు. స్నేహ శీలి, మృదుభాషిణి అయిన శైలజ హఠాత్తుగా ఇలా పెంకిగా మొండిగా తయారుకావటంతో అతనికేం చేయాలో తోచ టంలేదు. ఇంట్లో మరెవరైనా వుంటే సగం కాకపోతే సగ మైనా శైలజ బాధని మర్చిపోవచ్చు అనుకున్న శ్రీధర్ ఓ రోజు రాత్రికూర్చుని పెత్తల్లి కూతురు శారదని వచ్చి ఓ పదిరోజులుండమని, తనకు పిచ్చెక్కేటట్లుగావుందనీ, ఉత్తరం చూసినవెంటనే బయలుదేరివస్తే సంతోషిస్తాననీ వ్రాశాడు. ఈ సంగతి శైలజకి తెలియదు. వాళ్ళ అన్నయ్యా వాళ్ళని వచ్చి ఓనెల వుండమని వ్రాస్తానంటే వద్దంది. చెప్పకుండా శారద వస్తే ఏదో చుట్టంచూపుగా వచ్చింది అనుకుంటుంది. అందుకే శైలజకు, శారదకు తను వుత్తరం వ్రాస్తున్నట్లు చెప్పలేదు శ్రీధర్.

నాలుగు రోజులు గడిచిపోయినాయి. అనుకోకుండా శ్రీధరు రెండోరోజు క్యాంప్ వెళ్ళవలసివచ్చింది. అతడువెళ్ళిన మర్నాడు తనుబైలుదేరివస్తున్నట్లుగా స్టేషన్ కి కారుపంపమని శారద దగ్గరనుంచి టెలిగ్రాం వచ్చింది. అసలు కారణం తెలియని శైలజకి, శారద హఠాత్తుగా రావటం ఆనందమే అని పించింది. తను హుషారుగావుంటూ చుట్టూవున్న పరిసరాలను కూడా ఉత్సాహపరచగల చాకచక్యం వుంది శారదకి. క్రిందటి వేసంగిలో పిల్లల్తో వచ్చి ఓ నెల వుండి వెళ్ళింది. ఆ నెల యిట్టే గడిచిపోయింది. టెలిగ్రాం చూసిన శైలజ కళ్ళ, గతంలో సంఘటనలు గుర్తుకు రావటంతో ఉత్సా

హంతో మెరిశాయి. ఈసారి కూడా ఓ నెలరోజులు ఉంచు కోవాలి. తనకి బొత్తిగా కాలక్షేపం గావటంలేదు. శారదకి తనీ వారం రోజులున్నించీ పడ్తున్న బాధనంతా చెప్పాలి. శారద ఒక్కత్తే తన్ని అర్ధంచేసుకోగలుగుతుంది. ఉత్సాహం నిండిన మొహంతో శంభుని వెంటతీసుకుని కారులో స్టేషన్‌కి వెళ్ళింది శైలజ.

"అదేమిటి! పిల్లలేరీ!- ఒక్కదానివే వచ్చావేం!" ట్రెయిన్‌లోంచి వంటరిగా ఒక్క బెడ్డింగ్‌తో ముక్తసరిగా దిగుతున్న శారదవంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ అంది శైలజ, శారదని తనెలా పలకరించాలో అని చేసుకున్న రిహార్సల్స్ మర్చిపోయి.

"ఆఁ, నాలుగురోజుల భాగ్యానికి వాళ్ళుకూడా ఎందుకు? అయినా అసలు అన్న ఉత్తరం చూసిన తర్వాతనాకు కాళ్ళూ చేతులూ ఆడితేనా! యేడీ స్టేషన్‌కి రాలేదు!" బెడ్డింగ్ శంభు చేతికి అందిస్తూ అంది శారద. 'ఉత్తరమా! శ్రీధర్ శారదకు ఉత్తరం వ్రాశాడా!' శైలజలోఉత్సాహం గప్పున యెవరో వూదేసిన దీపంలా ఆరిపోయింది. అందుకే అన్నమాట- శారద ఉత్తరం కూడా లేకుండా బయలుదేరి వచ్చింది. "అన్నయ్య యెలా వున్నాడు! డాక్టర్లు యేమను కుంటున్నారు!" వరసగా అడుగుతున్న శారద ప్రశ్నలకి యాంత్రికంగా జవాబు యిస్తూన్న శైలజ మనసుయెక్కడో ఆలోచిస్తోంది. శారదకి ఉత్తరం వ్రాసినట్లు తనతో మాట

మాత్రం కూడా చెప్పలేదు. శైలజ కళ్ళు కోపంతో మెరుపు రంగుకు తిరిగాయి.

శారద ఎందుకు వచ్చిందో అర్థమైపోయిన శైలజకి శారదంటే ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది. అసలు శారదధోరణి కూడా మారిపోయింది. దాదాపు తన జీవితం ఆగిపోయింది. ఇహ ముందు అనేది లేదనట్లుగా వ్రాశాట్ట శ్రీధర్. శారద చెప్తూంటే వింటూ కూర్చుంది శైలజ

మర్నాటి సాయంత్రానికి శ్రీధర్ వచ్చాడు. సాధ్యమైనంతవరకూ వాళ్ళిద్దరికీ దూర దూరంగానే తిరుగుతోంది శైలజ. ఏదో గంటలతరబడి యిద్దరూ మాట్లాడుకున్నారు. గడియారం పదకొండు గంటలు చూపిస్తున్నా శ్రీధర్ లేచి లోపలకు రాలేదు. బెడ్ రూం కిటికీ దగ్గర నిలబడి శూన్యంలోకి చూస్తుండిపోయిన శైలజ మనసు బరువుగా వుంది. పోనీ తను జబ్బు నయం అయేదాకా బెజవాడ అన్నయ్యా దగ్గరకు వెళ్తే వాళ్ళుమటుకు భరించగలరా; పిల్లజెల్లా గలవాళ్ళు. తనకి హాస్పిటల్ తప్ప ప్రపంచంలో చోటేలేదేమో - శానిటోరియమ్! ఓసారి పెళ్ళయిన సంవత్సరంలోనే తను శ్రీధరుతో కలిసి ఓ ఆదివారం ఊరికే చూడడానికి అనంతగిరి వెళ్ళింది. ఎత్తుగా కొండమీద జుట్టు విరబోసుకున్న స్త్రీలా వున్న అడవి మధ్యగా శానిటోరియం ఉంది. ఆరోజు తన కెంత బాగా గుర్తుంది! ప్రత్యేకంగా తమకోసమని ఆరోజు అక్కడున్న ఫారెస్టు రెస్టుహౌస్ రిజర్వు చేయించుకన్నారు. ఆరోజు ఆ శానిటోరియంలోవున్న ఆ రోగుల్ని చూస్తూ శ్రీధర్ పక్కన నడుస్తున్న తను ఎంత విచారపడింది! బంగళాకి తిరిగి

వచ్చిం తర్వాతకూడా తను ఆదోమాదిరిగా ఉంటే 'అందుకే నిన్నిలాంటిచోట్లకి తీసుకురాను. కొన్ని కొన్ని విషయాలు చూసి జాలిపడాలిగాని-వూరికే అవే మనస్సంతా నింపుకుని ఆలోచించగూడదు. చూడు అదిగో, అటు క్రిందగా వెళ్ళే రైలు చూడు, యెలా వుందో వానపాములా!' తన మెళ్ళో ఉన్నట్టి బైనాక్యులర్స్ తీసి ఇస్తూ భుజం తట్టి తన దృష్టి మార్పించి తను బైనాక్యులర్సులో దూరంగా క్రిందగాపో తున్న రైలుని చూస్తుంటే ప్రక్కగా నిలబడి ఫోటో తీశాడు. బైటకు చూస్తున్న శైలజ తలతిప్పి గోడకున్న ఫోటో చూసింది. ఎంత హుషారుగావుండేది తను! ఇప్పుడు బలవంతాన తెచ్చు కుందామన్నా హుషారు రావటంలేదు. అసలు తనకి నవ్వాలి, సంతోషంగా వుండాలి అన్న అసక్తే పోయింది. "ఇంకానిద్ర పోలేదూ నువ్వు?" శ్రీధర్ లోపలికి వస్తూ కిటికి దగ్గర బొమ్మలా నిలబడ్డ భార్యని పలకరిస్తూ అన్నాడు. శారద ఇలా హఠాత్తుగా వస్తుందని అనుకోలేదు. అతని ప్రయత్నం వృథా కావటం గాక-మరో కొత్త సమస్యని తెచ్చిపెట్టింది. శారద వచ్చిం తర్వాత శైలజ అసలు తనతో మాట్లాడటంలేదు.

"అదేమిటిఅలానిలబడ్డావేం-మందు వేసుకున్నావా?" ఎందుకో శైలజ దగ్గరగా వెళ్ళటానికి అతని మనసు జంకు తోంది. పెదవులు బిగబట్టి, యెటో చూస్తూ, చలనం లేని కళ్ళతో వున్న శైలజ తనకి చెందనట్లుగా యెవరో కొత్త వ్యక్తిలా అన్పిస్తోంది అతనికి. శ్రీధర్ ప్రక్క-మీాదదిండ్లు సరి చేస్తున్నాడు. ఈమధ్య యింటి అందమే పోయింది. శైలజ యెందులోనూ కల్పించుకోవటంలేదు. ఎటు ఏదీ సర్దితే ఆమె

కోపానికి గురికావల్సి వస్తుందోనని భయపడుతున్న శంభు, రాజుకూడా చూసీ చూడనట్లు వూరుకున్నారు.

"నేను అన్నయ్య దగ్గరకు వెడ్తాను." హఠాత్తుగా వెనక్కి తిరిగి అంది శైలజ. శ్రీధర్ తలెత్తిచూశాడు. 'తను వింటోంది శైలజ కంఠస్వరమేనా! అసలు మాట్లాడేది ఆ మనిషేనా! అన్నయ్య అంటే స్వంత అన్నయ్య కూడా కాదు. సవతి తల్లి కొడుకు. శైలజ ఏ పరిస్థితుల్లో ఆయింటిని వదిలి వచ్చిందీ మర్చిపోయిందా? ఖర్మంచాలక యెప్పుడైనా తప్పనిసరిగా వెళ్ళవలసివస్తే నాలుగు రోజులుండి వస్తానని వెళ్ళి మూడోరోజునే వచ్చేస్తున్నానని స్టేషన్ కి రమ్మనమని టెలిగ్రాం యిచ్చి వచ్చే మనిషి- ఏమో! ఎంతయినా పెంచి పెద్దచేసిన అన్నగారు అయితేమటుకు - ఈ స్థితిలో-ఏదైనా అసలు శైలజ మనసులో ఉన్నదేమిటో!' "ఎందుకిప్పుడూ?" అర్థంగానట్లు అడిగాడు. నిజంగానే అతనికి తెలియటంలేదు.

"తెలియనట్లు అడుగుతారే, మీ మంచికోసమే!" శైలజ మొహం యెరుపురంగుకు తిరిగింది. ఈ మధ్య తరచు తన మాటలు యిలాగే వుంటున్నాయి. అవి పట్టించుకుని మరింత రెచ్చగొట్టటం- తను బాధపడటం-ఈ రెండూ ఇష్టం లేని శ్రీధర్ వినీ విననట్లు వూరుకోసాగాడు. ఈసారి కూడా అలాగే వూరుకుంటూ "సరే-నీ యిష్టం!" అన్నాడు. అవును మరి, కాస్త వాతావరణం మారితేనన్నా మనిషిమారవచ్చు.

క్షణంసేపు శైలజ కళ్ళు అతన్నిచురుగ్గా చూశాయి. మరుక్షణంలో గిర్రున నిండానీళ్ళు తిరిగాయి. "నాకు తెలుసు లెండి, పీడ విరగడ అవుతుందని. అవునా?" వెనక్కి తిరిగి

హఠాత్తుగా కిటికీ చువ్వలకేసి తల గొట్టుకుంటూ ఏడవ సాగింది శైలజ.

"అబ్బబ్బ! శైలా!" శ్రీధర్ ఒక్కంగలో వచ్చి బలవంతంగా ఆమె వైపుకు లాక్కుంటూ అన్నాడు.

"అక్కరలేదు. వదలండి, నాకు తెలుసు. నన్ను మీరాకు ముట్టుకోనక్కర్లేదు. నిజంగా చెప్తున్నాను" తననిదగ్గరగా తీసుకుంటున్న భర్తని విసురుగా తోసేస్తూ అంది. శ్రీధర్ కేం చెయ్యాలో తోచ లేదు, వద్దంటే బాధపడ్తుందేమోనని. సరే అంటే స్వార్థం అనుకుంటుంది. ఎలా? యింత వరకూ శైలజకి తన చుట్టూవున్న వాతావరణాన్ని స్వర్గంగా మార్చగలగటమే చాతనవును అనుకుంటున్నాడు. అదేం లేదు. కావాలనుకుంటే నరకం కూడా సృష్టించి యెదుట వాళ్ళని పిచ్చివాళ్ళని చెయ్యగలదు. విసిగిపోయినమనసుతో అక్కడ్నుంచి దూరంగా వచ్చేశాడు.

పిల్లల్ని వదలి రావడంవల్ల ఎక్కువరోజు లుండటానికి వీలులేదంటూ శారద నాలుగోరోజునే తిరిగి వెళ్ళిపోవటానికి బైలుదేరింది. శైలజ మునుపటిలా శారదతో మాట్లాడకపోవటం చూసిన శ్రీధర్ నిట్టూర్పు విడిచి సరే అన్నాడు. శారద ప్రయాణం అయింది. రాత్రి బండికి వెళ్ళిపోతోంది. శైలజ తన గదిలో పుస్తకం చదువుకుంటూ కూర్చుంది. వెళ్ళబోయేముందు శారదా, శ్రీధర్ కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు. చదువుతున్న పుస్తకంలో వచ్చిన వాక్యాలు నోట్ బుక్ మీద వ్రాసుకునే అభ్యాసం శైలజకి. లేచి లైబ్రరీ రూంలోకి వెళ్తూ శ్రీధర్ గదిలోంచి వినవస్తున్న శారద

కంఠం విని ఆగిపోయింది. ఎవరూ, శారదే! అవును. "ఏమైనా అది అంటువ్యాధి అన్నయ్యా! నువ్వు కూడా కొంచెం ఆరోగ్యం సంగతి చూసుకోపోతే ఎలా?"

"ఏం చెయ్యను శారదా! ఇప్పటికే శైల వూరికే బాధపడ్తోంది. ఇహ నేనలా చేశానంటే ముందు జబ్బ మాట అటుంచి నేను పీక్కుతిన్న వాడినవుతాను" బాధకూడ కట్టుకున్న స్వరంలో అంటున్నాడు శ్రీధర్. నోట్ బుక్ మాట మర్చిపోయి శైలజ వెనక్కు తిరిగి వచ్చింది. తలుపు గడియ పెట్టి గదిలో కూర్చుంది. తన కింతవరకూ తెలియని ఒక కొత్త సత్యాన్ని శారద వేలెత్తి చూపించింది! ఎంతవరకూ తన బాధ చూసుకుంటోందిగాని, శ్రీధర్ సంగతి ఒక్కసారి కూడా తను ఆలోచించలేదేం? ఒకవేళ శ్రీధర్ కికూడా టి. బి. వస్తే-అందంగా వంపులు తిరిగి బలిష్ఠంగా వున్న ఆ శరీరం-శైలజ కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుంది. తనకీ బాధ నుంచి విముక్తి యెప్పుడు? అదుగో-శ్రీధర్ శంభుని కేక వేస్తున్నాడు. కారుని గారేజ్ నుంచి బైటకు తియ్యమనిలా వుంది. శారద వెళ్ళిపోతోంది-వెళ్ళిపోనీ, ఛీ! కనీసం సాటి స్త్రీ అని అయినా లేకుండా యెలాంటి ఆలోచన చేస్తోందో! తన ఆరోగ్యం చూసుకోక శ్రీధర్ చేస్తున్నది యేముంది? ఛ! జీవితంలో మొదటిసారిగా మనుష్యుల్ని అసహ్యించుకుంటూ అనుకుంది శైలజ.

"శైలజా! తలుపు తియ్యి, నే వెడ్తున్నాను" శారద వచ్చి తలుపు తట్టింది. విన్పించికూడా విన్పడనట్లు వూరు

కుంది శైలజ. అవును మరి—మొహంలో వున్న కసి, ద్వేషం అసహ్యం వాళ్ళు గుర్తుపట్టవచ్చు.

"శైలా! యేమిటా పిచ్చితనం, శారద వెడుతోంది! తలుపు తియ్యి!" శ్రీధర్ కోపంగా పిల్చాడు. గదిలోపల మంచంమీద పెదవులు గట్టిగా బిగబట్టి కూర్చున్న శైలజ కళ్ళనిండా నీళ్ళు తిరిగాయి. శ్రీధర్ కి తన పేరెత్తితేనే కోపం వస్తోంది. తనేంచేసిందనీ? టి.బి రావటం తను చేసిన దోషమా? అది భగవంతుడే అన్యాయం చేశాడని తను యేడుస్తూంటే వేళ్ళుకూడా ఏమిటి? అసలు మగవాళ్ళస్వభావమేఅంతేమో! అందంగా, ఆరోగ్యంగా వుంటే అనుభవిస్తారు. అవిపోతే నలిపిన పువ్వుని గిరాటు కొట్టినట్లు అవతల పారేస్తారు. అందుకే ఇందిర మగవాళ్ళందర్నీ చెత్తకుండీలుఅంటుంది. అసలు ఈ ఆడవాళ్ళకీ బుద్ధిలేదు. లేకపోతే యుగయుగాల్నించితరతరాలుగా తరక్కుండా వాళ్ళలో కన్పిస్తున్న ఆకర్షణఏమిటి? దగా, మోసం తప్పిస్తే—ఆడది బాధ, అసంతృప్తి తనలో దాచుకుని మగవాడికి తృప్తిని, ఆనందాన్ని ఇస్తుంది. అవి కాస్త యిచ్చేవరకూ నాలుగు కబుర్లు చెప్పి ఆపైన మొండి చెయ్యి చూపిస్తారు. అసలు ఆడదికూడా మగవాడిలాగానే ఆదో అనుభూతి క్రింద ఎందుకు తీసుకుని వదిలెయ్యాదు? అందుకే ప్రపంచంలో ఆడదానికి ఇన్ని బాధలు. తనమటుకు తనే మనుకున్నది? శ్రీధర్ని పెళ్ళాడగానే నా అంతటి అదృష్టవంతురాలు లేదని మురిసిపోలేదూ! అందులో తన తప్పేం వుంది. అమాయకురాలు కాబట్టి అవన్నీ నిజం అనినమ్మింది. అదిగో

కారు చప్పుడు వినిపిస్తోంది. శైలజ లేచివచ్చి తలుపు తెరిచి చూసింది. అప్పటికే కారు వెళ్ళిపోయింది.

ప్రపంచంలో మనిషికి అసలు రోగం అంటూ యెందుకు వస్తుంది? ఆ సమయంలో శైలజకి యీ ప్రశ్న యెవరైనా అడిగితే ఎవరెవరికి మనం అంటే నిజమైన ఆదరణ, అభిమానం వుందో తెల్పటానికి, అని తపీసుని జవాబుయిచ్చి వుండేది. ఒక విధంగా తనకి యీ టి. బి. రావటం చాలా మంచిదే అయింది. లేకపోతే వీళ్ళందరి యీ స్వభావాలు యెలా తెలుసుకోవటం? శారద వెళ్ళిపోతోంది. క్రిందటిసారి వచ్చినప్పుడు తను కూడా వెళ్ళింది స్టేషన్‌కు. బాబుని తను ముద్దాడుతూంటే "త్వరగా ఓ పిల్ల పుట్టేసరి, దగ్గరే పెట్టుకోవచ్చు అల్లుణ్ణి" నవ్వుతూ అంది శారద. తన కా రోజు ఎంత సిగ్గేసింది. తను నవ్వుతూ ఓరగా చూసినప్పుడు శ్రీధర్ తనవంక చూడటంలోగల మెరుపులు తనెలా మర్చిపోగలదు. ఆరోజు తన కెవరయినా నువ్విలాటి సంతోషాలకు తగవు అని చెప్పివుంటే యెంత బాగుండేది! యీ పాటికి శారదా, శ్రీధర్, స్టేషనుకు చేరుకుంటారు. టైమ్‌కి వెళ్లారు కాబట్టి ట్రెయిన్ ఈపాటికి ప్లాట్‌ఫారమ్‌మీదకు వచ్చేవుంటుంది. శారద కంపార్ట్‌మెంట్‌లో ఎక్కి మరోసారి 'నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త' ని శ్రీధర్ని హెచ్చరిస్తుంది కాబోలు. అప్పుడు శ్రీధర్ ఏమంటాడు. ఏముంది అనటందుకు, అంతా కర్మ అంటాడేమో! లేక దురదృష్టం అంటాడో! ఒకరోజు తన అదృష్టంగా మురిసిపోయిన శ్రీధర్ యీనాడు దురదృష్టం అనుకోవటం యెవరి ఖర్మ! అసలు ఇంత వ్యథపడుతూ తనకి, తన చుట్టూ వున్న

వాళ్ళకి మనశ్శాంతి లేకుండా బ్రతికి ప్రయోజనం! శైలజ నిట్టూర్పు విడుస్తూ అనుకుంది. 'అవును, తను వుండి సమస్యగా రూపొందేకంటే అసలు లేకుండా పోవటం మంచిదేమో! ఏం చచ్చిపోతే? ఎప్పటికయినా అది జరిగి తీరాల్సిందేగా! చావు అంటే ఈ చైతన్యం, ఈ సర్వ ఏమీ లేకుండా మొద్దుబారి పోవడమా? మనిషికి ఆఖరి అనుభవం అన్న మాట- ఇప్పుడు అర్థమౌతోంది. ఇంత తేజోవంతమయిన లోకాన్ని, సౌందర్యాన్ని వదలుకుని మనిషి బలవంతాన తన్ని తను లేకుండా చేసుకోవాలని యెందుకు తాపత్రయపడతాడో! ఇదివరకు ఎవరైనా ఆత్మహత్య చేసుకున్నారని తను వింటే వాళ్ళని అసహ్యించుకునేది. బ్రతకడం చాతకాని దద్దమ్మలని తీసిపారేసేది. మరి యిప్పుడు! చచ్చిపోతానని తెలుసుగాని, ఎప్పుడో అనుకుంది. కాని యింత త్వరలో తన్ను వెంట నంటుకునే వుందని యెలా అనుకుంటుంది? అందం ఆరోగ్యం పోగొట్టుకుని జీవచ్ఛవంలా బ్రతికేకంటే చచ్చిపోవడం సుఖంగానే తోస్తోంది! మరి తను చచ్చిపోతే శ్రీధరుకి యేమీ అనిపించదా? తను లేనిలోటు అతని జీవితానికి యేమీ లోపంగానే తోచదా? ఏమిటీ పిచ్చితనం తనకి? తనిప్పుడు చచ్చిపోతే రేపీపాటికి అతను పెళ్ళికొడుకై పీటలమీద కూర్చోడూ? ఏం తక్కువని అతనికి? అందం, ఆరోగ్యం, చదువు, సంస్కారం, పురుషత్వం మూర్తీభవించిన అదృష్టం- అంతకంటే యేం కావాలి? శైలజ కళ్ళకి దూరంగా ఎక్కడో శ్రీధర్ యెవర్నో ఆహ్వా

యుంగా దగ్గిరకు లాక్కుని జడలో గులాబి ఉంచుతున్నట్లు కారులో కూర్చో పెట్టుకుని షికారుకు తీసుకు వెడ్తున్నట్లు, ఏదో చీకటి ప్రదేశంలో పచ్చగడ్డిమీద వెల్లకిలా పడుకుని గడ్డిపరకలు తెంపి వాటిని ముక్కలుచేస్తూ ఆకాశంలోకి చూస్తూ ప్రక్కనున్న వ్యక్తికి ఏదో చెప్తున్నట్లు అన్పించింది. ఏం చెప్తాడు? ఆకాశంలో తారట్లాడ్తున్న తెల్లమబ్బులు అతనికి తన్ను గుర్తుచేయవచ్చు. వాటిని చూడటం యిష్టంలేక ప్రక్కకు తిరిగి కూర్చున్న వ్యక్తితో యింకా యేదయినా మాట్లాడ్తూండవచ్చు. తనసలప్పుడు నామ మాత్రంగా నైనా గుర్తుండకపోవచ్చు అబ్బ! ఏమిటి. శరీరం యిలా వుడికి పోతోందే! ఈర్ష్యా - కాదు ద్వేషం ఏమిటీ! ఏదో జ్వాల ముట్టినట్లు తను దహించుకు పోతున్నట్లు అన్పిస్తోందే! తన గతంలో ఒక స్మృతి తప్ప శ్రీధరుకు యేమీ కాదన్నమాట. తనతో అతను గడిపిన ఈ రెండు సంవత్సరాలూ యేమీ కావు. తనతో అతను చెప్పినవన్నీ వట్టిమాటలేనా? పైపెచ్చు ఆ వ్యక్తితో, శైలతో నేనేం సుఖపడలేదని గూడా చెప్పవచ్చేమో! అప్పుడు ఆ అమ్మాయికి గూడా టి. బి. వస్తే—లేకపోతే అసలు శ్రీధరుకే వస్తే! అప్పుడు శారద ఏమంటుందో! అసలు శ్రీధర్ ఆరోగ్యం చెదరదు. అది తనకు దృఢంగా తెలుసు. తను వచ్చిన యీరెండు సంవత్సరాల్లో అతను సుస్తీపడటం గాదుకదా, కనీసం తలనొప్పి అనిగూడా బాధపడలేదు. సాధారణంగా కాస్త వున్నవాళ్ళకి మందులూ అన్నీ యిన్నీ అవసరం అవుతుంటాయి. ఆరోగ్యంపట్ల అతను చూపించే శ్రద్ధకి తను ఆశ్చర్యపోవ

డమే గాకుండా నుగ్గురాలయేది. "ప్రపంచంలో దీని తర్వాత నే అన్నీను" అనేవాడు. తను యెప్పుడైనా ఆరోగ్యం గురించి ప్రసంగిస్తే అన్నను, ఆ మాట లెంత నిజం? ఇప్పుడు అది లేదు గాబట్టే తనకు యేమీ లేనట్టుగా వుంది. శైలజ. కళ్ళుతిప్పి చెట్లవైపు చూసింది. వెన్నెల్లో చెట్లు విరబడి నవ్వుతున్నాయి. గాలికి కదుల్తున్న ఆకులు యెవరో గిలి గింతలు పెట్టినట్లు మెలికలు తిరుగుతున్నాయి. యెంత బాగుందీ ప్రపంచం! ఇంత అందమైన ప్రపంచం తన కే మాత్రం చెందదా? వీటన్నిటికీ తను యెలా దూరంగా వుండ గలదు? భగవాన్! ఏమిటిదారి? తన బాధ అర్థం చేసుకునే వాళ్ళు ప్రపంచంలో ఒక్కళ్ళుగూడా లేరా? అందరికీ ఇప్పుడే ఏదయినా బాధ రాగూడదూ! ఒక్కసారి పెద్ద సుడిగాలి వచ్చి ఈ ప్రశాంతతని మాయంచేసి ఈ ఆనందాన్ని చెరిపి వెయ్యగూడదూ! లేకపోతే ఓ భయంకరమైన భూకంపం వచ్చి అన్నీ ఫెళ ఫెళా విరిగిపడిపోకూడదూ! లేకపోతే యెక్కడైనా ఏవైనా ఖరీదుగల మేడలు సరసగా నిలబడి తగలబడిపోతూంటే ఫైరింజన్లను గణ గణా చప్పుడు చేస్తూ పరుగెత్తకూడదూ! ఏదయినా సరే ఒక విపరీత నష్టం జరిగి అంతా భయంతో భీభత్సంగా కనిపిస్తున్న ప్రపంచాన్ని చూసి హాహాకారాలు చెయ్యాలి. అలా అయితే తన మన సుకి కాస్త శాంతి కలుగుతుందేమో! ఏమిటీ—రక్తం యిలా ఎందుకు వేడెక్కింది? ఏదో బాధ నర నరాల్లో పట్టి పీకుతోంది, దేన్నో నాశనం చెయ్యాలి—యేదో తెలియని

కసి, ద్వేషం, అసహ్యం శైలజకు చుట్టుముట్టాయి. లేకపోతే క్రింద కన్పిస్తున్న ఆ తోటలోని చెట్లని పీకి ధ్వంసం చేస్తే! అవును, మొక్కలంటే శ్రీధర్ కి ప్రాణం. అవి బర్మారా ప్లాట్స్, శ్రీధర్ బోలెడంత డబ్బు ఖర్చుచేసి యెంతో శ్రమపడి బెంగుళూరునుంచి తెప్పించాడు. భద్రంగా తోటల్లో పెంచుతున్నాడు. వాటిని పాడుచేసేస్తే-అప్పుడు శ్రీధర్ మొహం యెలా వుంటుంది? ఆపుకోలేని కోపంవచ్చి నప్పుడు బిగిసిన శరీరంతో పెదవులు గట్టిగా బిగిస్తాడు. తన కేం భయంలేదు. తనని శ్రీధర్ యేం చేసినాసరే! మళ్ళా అతను వచ్చేస్తాడు. ఈ లోపునే వాటిని పాడుచెయ్యాలి. శంభు, రాజు చూడరు. పడుకున్నారులావుంది. తను పాడు చేసినట్లు గూడా యెవరికీ తెలియదు. ఏదో తెలియని ఆవేశంలో గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి సుడిగాలిలా మెట్లుదిగి క్రిందకు రాబోతున్న శైలజ అప్పుడే తిరిగి వచ్చి తలవంచుకుని పరధ్యానంగా మెట్లు ఎక్కుతున్న శ్రీధర్ మీదపడి ఆగబోయి తూలిపోయి క్రిందపడబోయింది.

"ఏమిటది! నువ్వింకా నిద్రపోలేదూ?" క్రింద పడబోయిన శైలజని రెండు చేతుల్తో గట్టిగా పట్టుకుంటూ అడిగాడు శ్రీధర్. శైలజ పిచ్చిగా అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తోంది. మొహంనిండా చెమటలు పట్టాయి. మనిషి ఆయాసంతో వూగిపోతోంది. 'నేను... నేను...' శైలజ వాక్యం పూర్తిచెయ్యలేక పోయింది. 'ఏమిటి—నువ్వు? శ్రీధర్ భార్య మొహాన్ని దగ్గరగా తీసుకుని కళ్ళల్లోకి వెతుకుతూ పరీక్షగా అన్నాడు. ఎక్కడా చప్పుడు లేకపోతే

శైలజ నిద్రపోయిందో లేక మేలుకూర్చుని యేదయినా చదువుకుంటోంది అనుకున్నాడు తను. ‘ఏమిటిది! శైలజకి మతిపోవటంలేదు గదా! శైలజని అలాగే గట్టిగా పట్టుకుని పైకి తీసుకువచ్చాడు. తన చేతుల్లో నీరసంగా వాలిపోయిన శైలజ ఇంకా అస్పష్టంగా “నేను-నేను” అంటూనే వుంది.

“ఏమిటి శైలా అది?” మంచంమీద కూర్చుని శైలజ తలని తన ఒళ్ళో పెట్టుకుంటూ అడిగాడు.

“నేను చచ్చిపోతాను” హఠాత్తుగా యేడుస్తున్న శైలజ వెక్కిళ్ళమధ్య అస్పష్టంగా అంది.

“శైలా!” శ్రీధరుకి నోటమాట రాలేదు. ఎలా తనీ గండం దాటడం? ఏం చేస్తే శైలజ కీ బాధ పోతుంది? ఇంత సున్నితమైన మనసు అనుకునివుంటే అసలు తను డాక్టరుకి చూపించేవాడు గాదు. చూపించటం యెంత పెద్ద పొరపాటయింది! ఇప్పుడు తను చేయవలసింది యేమిటి?” కొంచెంసేపయిన తర్వాత చెమటకి ముఖాన అతుక్కుపోయిన ముంగుర్లని సవరిస్తూ మృదువుగా శ్రీధర్ యిలా అన్నాడు “చూడు శైలా! నీ జబ్బు తక్కువ నువ్వు పడే బాధ యెక్కువ. ఎందుకింత భయం? నీకు యెన్నిసార్లు చెప్పాను. ఆ విషయం నాకు వదిలెయ్యమని? నీకు యెలా వుంటే సంతోషంగా వుంటోందో చెప్పు, అలా చేస్తాను! అసలు యిది ఒక విధంగా మంచిదే అయింది తెలుసా? మామూలుగానే వుంటే ఎవరి అపేక్ష యెంతో తెలిసేది

కాదు. ఇది ఒక విధంగా నా వ్యక్తిత్వానికి — నీ పట్ల నాకున్న ప్రేమకి విషమపరీక్ష—నన్ను పరీక్ష చెయ్యటానికి నీ కింతకంటే మంచి సమయం దొరుకుతుందా? అసలు యీ బాధంతా పడవలసింది నేను. ఇప్పుడు—ఏ పరిస్థితుల్లోనూ నేను నిన్ను వదలను తెలుసా! నిన్ను భార్యగా చేసుకోవాలని నేను చేసిన ప్రయత్నాలు, పడ్డ శ్రమ నేను మర్చిపోయాననుకున్నావా? అసలు నువ్వింతగా బాధపడవలసిన అగత్యం యేమిటో నా కర్థంగావటంలేదు. రేపట్నుంచీ నేను ఆఫీసుకు నెలరోజులు సెలవురాసి యిస్తున్నాను. ఉదయం నీకు చెప్దామనుకుని మళ్ళీ మర్చిపోయాను. బొంబాయిలో శేఖరం నీకు తెలుసుగా. అతను దీనికి స్పెషలిస్టు. నిన్ను తీసుకుని వచ్చెయ్యమని వ్రాశాడు. వాడు కాకపోతేఇంకా అక్కడ చాలామందివుంటారుకదా! ఓనాలుగయిదురోజుల్లో మనం వెళ్తాం. నువ్వు అన్నీ వూహించుకుని బాధపడి నన్ను బాధ పెడ్తున్నావు. నువ్విలా అయిపోతుంటే నీమాట అటుంచు, ముందునేను ఆ హాస్పిటల్లోజాయినవాల్సివస్తుంది. కనీసం నాకోసం అయినా నువ్వుధైర్యంగా వుండు. ఉంటావు కదూ!" శైలజ చేతిగాజుల్ని సవరిస్తూ ఆప్యాయంగా అడిగాడు శ్రీధర్. శైలజ మాట్లాడలేదు. చాలాసేపటివరకూ అతని ఒళ్ళో అలాగే నీరసంగా పడుకొని వుండిపోయింది. కాని కొంత ధైర్యం వచ్చింది. నిజంగా తను అంత బెంగపడవలసిన అవసరంలేదేమో!

అన్నమాట ప్రకారం ఒంట్లో బాగాలేదని విశ్రాంతి తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు పెట్టేశాడు శ్రీధర్. బొం

బాయి ప్రయాణానికి శైలజ మొదట్లో ఒప్పుకోలేదు. ఊరు-వాతావరణం మారినంత మాత్రాన వున్న రోగం యెక్క-డకు పోతుంది? పై పెచ్చు కొత్తచోటు మరింత యిబ్బంది అనిపించవచ్చు. కాని శైలజ అభిప్రాయంతో తనకు పని లేనట్లు శ్రీధర్ ప్రయాణ మయ్యాడు. దిగులుగా, విచారంగా శైలజ శ్రీధర్‌తో బైలుదేరింది. ఎర్రగా, పొట్టిగా కొంచెం దృఢంగా వుండే శేఖరం డాక్టరుకంటే లాయరైతే చాలా బాగుండేవాడు అనుకుంది శైలజ. శైలజావాళ్ళు వస్తున్నారని కారు తీసుకుని భార్యతో స్టేషనుకువచ్చాడు శేఖరం. రైలు దిగారో లేదో 'ఏరోయ్-లా వెక్కా-వే!'తో మొదలైన కుశల ప్రశ్నలనుంచి బొంబాయిలో ప్రస్తుతం జరుగుతున్న మాచెస్ వరకూ శేఖరం ఆపకుండా మాట్లాడేస్తున్నాడు. అబ్బ! యింత వాచాలత్వంగల డాక్టర్ని రోగులు యెలా భరిస్తున్నారో—పాపం శేఖరం భార్య! అతనికి పూర్తి వ్యతిరేకంగా వుంది. కొంచెం చామనచాయ రంగులో కాస్తంత బొట్టుతో కళగల మొహంతో సదా నవ్వుతూన్నట్లున్న సరోజని చూసేసరికి శైలజకు హాయి అనిపించింది. ఆడంబరంలేని ఆప్యాయత చూపించే సరోజంటే శైలజకి మరుక్షణంలోనే యిష్టం యేర్పడిపోయింది. కొత్త మనుష్యులు, కొత్త వాతావరణం యెలా వుంటోంది అని దిగులుపడుతున్న శైలజ - సరోజ మనస్తత్వమూ, ఇల్లూ పరిసరాలూ చూసి, మనసు మార్చుకోవలసి వచ్చింది, చాలాకాలంనుంచి పరిచయం వుండి అన్నీ తెలిసిన ఆప్తురాలిలా అడుగుతోంది సరోజ. వాళ్ళిద్దరికీ యింట్లో దింపేసి

శేఖరం, శ్రీధరం వెంటనే బైటకు వెళ్ళిపోయారు. 'చుట్టూ చైతన్యవంతమైన వాతావరణం, ప్రశాంతత నింపుకున్న అందమైన ఇల్లు, యెంత బాగుంది!' గట్టిగా గాలి పీలుస్తూ హుషారుగా అనుకుంది శైలజ. క్షణంసేపు తన జబ్బుమాట మర్చిపోయి ఆ రాత్రేం జరగలేదు. మర్నాడు హాస్పిటల్‌కు తీసుకువెళ్ళి డాదాపు గంటన్నర పరీక్ష చేసి 'ఇదిగో శ్రీధర్! ఇలా రా! ఎవత్రా నీకు టి. బి. అని చెప్పింది! అసలు నువ్వు డాక్టరుకేనా చూపించింది? బిగ్గరగా శ్రీధర్‌ని పిలుస్తూ అన్నాడు శేఖరం. అంతవరకూ దిగులు నింపుకున్న కళ్ళతో శూన్యంలోకి చూస్తూ చలనం లేకుండా బొమ్మలా కూర్చున్న శైలజ చురుగ్గా కళ్ళు తిప్పి శేఖరంవైపు చూసింది. అదే సమయంలో లోపలకు వస్తున్న శ్రీధర్ కూడా అలాగే చూశాడు.

"అదేమిటి శేఖరం!" ఏదో చెప్పబోతున్న శ్రీధరుని మధ్యలోనే ఆపేసిన శేఖరం విసుక్కుంటున్నట్లు మొహం పెట్టి "నీ మొహం! అనవసరంగా ఖంగారు పెట్టడం—మనుష్యుల్ని విసిగించటం చిన్నప్పట్నించీ నీకు అలవాటేగా! ఎవరికీ నువ్వు చూపించింది?" అన్నాడు.

"డా॥ సహజానంద! ఆయన్ని నువ్వూ ఎరుగున్నావుగా!"

"అలా చెప్పు! నీకు ఆ ముసలాయనతప్పితే ఇంకొకరు దొరకలా? టి. బి. లేదు. బి. టి. లేదు, ఏమో ఎంతసేపు చూసినా అలసట, నీరసం తప్ప నాకేం కన్పించటంలేదు. కావాలంటే నాకు తెలిసినాయన ఫారెన్ రిటర్న్‌డ్

ఉన్నాడు. తీసుకొచ్చి చూపిస్తాను" వాష్ బేసిన్‌లో చేతులు కడుక్కుంటున్న శేఖరం శైలజ, శ్రీధర్లవైపు వీపు పెట్టి నిలబడ్డాడు.

శ్రీధర్ కి ఆశ్చర్యంతో నోటమాట రాలేదు. శైలజ మొహంలో ఒకసారి వెయ్యి కాంతిపుంజాలు వెలిగి నట్లయింది. కానీ మరో పదినిమిషాల్లో క్రమంగా ఆ కాంతి ఆరిపోయింది. ఏమో! శేఖరం పొరబడ్తున్నాడేమో! లేని రోగాన్ని ఉందని చెప్పవలసిన అవసరం ఆ సహజానందకి ఏమొచ్చింది?

"ఒకసారి ఆయనకీ కూడా చూపిస్తాను. అనుమానం తీర్తుంది" శైలజ మొహంలో క్రమంగా ఆరిపోతున్న కాంతిని చూస్తూ అన్నాడు శేఖరం. శ్రీధర్ మొహమాటానికి వద్ద న్నాడు. శైలజ వినీవిన్నట్లూరుకుంది. శేఖరం వెళ్ళి ఆయన్ని తీసుకొచ్చాడు. అవీ యివీ పెట్టి అరగంటకూడా పరీక్ష చెయ్యకుండానే ఆయన ఏమీలేదని, చాలా బల హీనంగానేకాక ఏదో ఎప్పుడు అశాంతితో బాధపడ్తున్న ట్టుందని ఏవో రెండు టానిక్ లు వ్రాసియిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. అంతా కలిసి యింటికి వచ్చారు. "బావుంది! చాలా బావుంది! జబ్బు లేకుండానే మందులు తిందన్నమాట మా మరదలు" సరోజ హుషారుగా చప్పట్లు చరుస్తూ నవ్వుతూ అంది. శైలజ చిరునవ్వు నవ్వింది. చాలారోజుల తర్వాత భార్య మొహంలో మామూలు చిరునవ్వు చూసిన శ్రీధర్ హృద

యం తేలికపడింది. మరుక్షణంలో ప్రపంచం అంతా అందంగా తేలికగా సంతోషంగా నవ్వుతున్నట్లు తోచింది అతనికి. శైలజ మొహంలో ఆ ఒక్క చిరునవ్వు లేకపోయేసరికి తన మనసంతా బరువుగా అనిపించింది ఎందుకో అనుకున్నాడు.

శ్రీధర్ సెలవు యిట్టే అయిపోయింది. అసలు జబ్బు లేకుండా మందులు తినటంవల్ల శరీరం కొంచెంగా దెబ్బ తిందనీ, అది మామూలు స్థితికి రావాలంటే మళ్ళీ మందులు తినాలనీ శేఖరం రోజూ శ్రద్ధగా ఏవో మందులు తినిపించాడు. శేఖరంమీద అమితమైన గురి యేర్పడ్డ శైలజ అతని మాటని తు. చ. తప్పకుండా ఆచరిస్తోంది, ఇదివరకు మందు తిన్పించాలంటే తనుపడే అవస్థ గుర్తుకువచ్చిన శ్రీధర్ చిరునవ్వుతో యిప్పుడు శ్రద్ధగా గుర్తుపెట్టుకుని మరీ తింటున్న శైలజవైపు అలా చూస్తూ కూర్చుండిపోయేవాడు. "ఏం నవ్వక్కర్లేదు. అసలు ఏ జబ్బూ లేకుండా మందు తినమంటే యెవరు తింటారేమిటి?" ఏదో వుందని తను ఏదో అయిపోతోందని బాధపడి అనవసరంగా శ్రీధర్‌ని పెట్టిన అవస్థలు జ్ఞాపకంవచ్చిన శైలజ సిగ్గుతో మొహం కందిపోగా అది దించేసుకుని కోపగించుకున్నట్లుగా అనేది.

ఛి, ఛీ! తనెంత అసహ్యంగా ప్రవర్తించింది. అసలు ఈ సహనం, ఈ ప్రశాంతత అప్పు డేమయినాయి? అలవాటు విరుద్ధంగా చీటికి మాటికి పోట్లాడడం శ్రీధర్‌లో తప్పులు వెతకడం- ఛి! శ్రీధర్ కాబట్టి సరిపోయింది. యింకో రయితే? తను యెన్నివిధాలుగా యెన్ని మాటలనేది? యెందు

కంత అసహ్యంగా ప్రవర్తించింది తను?' పశ్చాత్తాపంతో శైలజ కళ్ళు తడి అయినాయి.

"శైలా! ఇలా రా. ఏమిటది?" మోహంలో-అంతలో మళ్ళీ భావాలు రంగులు మారిపోతున్న శైలజని చేయిపట్టి దగ్గరకు తీసుకుంటూ "ఏమిటిది? మళ్ళీ ఏమయింది? నేనేమీ అనలేదుగదా" భార్య కళ్ళల్లోకి పరిశీలనగా చూస్తూ ఆదుర్దా నిండిన స్వరంతో అన్నాడు. క్షణంసేపు శ్రీధర్ కళ్ళల్లోకి లోతుగా చూసిన ఆమె నెమ్మదిగా కళ్ళు దించేసుకుంటూ "మీరు నన్ను క్షమించాలి" అంది.

"ఓహ్, అదా. ఎందుకండీ? ఏం తప్పు చేశారనీ!" వంగి ఆమె నుదురుమీద ముద్దుపెట్టుకోబోతున్న శ్రీధర్ "శైలా" అన్న సరోజ పిలుపుతో చటుక్కున ఆగిపోయి ఆమె చేయి వదిలేశాడు.

"వస్తున్నా" శ్రీధర్ వైపు చూసి నవ్వి శైలజ వెళ్ళిపోయింది.

సెలవు అయిపోయింది. శ్రీధర్ తిరిగి ఆఫీసులో జాయిన్ అవవలసిన రోజు దగ్గరికి వచ్చింది. దిగులుగా బరువుగా ఏదో పోగొట్టుకున్నట్లు, ప్రపంచం నాకు సంబంధించదు అన్నట్లు వచ్చిన శైలజ ఆరోగ్యం పొందడమే కాకుండా మనసంతా ఆనందం నింపుకుని, తన దర్శనమాత్రంతో పరిసరాలన్నీ సుందరమయంగా చేయగలననే ధీమాతో తిరుగు ప్రయాణానికి సిద్ధమైంది,

వెళ్ళిపోతున్న దంపతులకి వీడ్కోలు చెప్పటానికి స్టేషన్‌కు సరోజ, శేఖర్ వచ్చారు. తమ జీవితాలకి మళ్ళా వెలుగు, ఆనందం ఇచ్చిన యీ యిద్దర్నీ వదిలి వెళ్ళటం శైలజ, శ్రీధర్లకి బాధగానే వుంది. ఇంక కొద్దిసేపటిలో ట్రెయిన్ కదలబోతుండగా శ్రీధర్ శేఖర్ని ఆప్యాయంగా కౌగలించుకుంటూ "ఆజన్మాంతం కృతజ్ఞుణ్ణిరా" అన్నాడు. "ఏడిశావ్! వెళ్ళగానే ఉత్తరం వ్రాయి. ఏదో ఊరూ పేరూ వచ్చావుకాని—నీయెత్తు ధనం పోస్తే మటుకు ఆ ఆఫీసు, కాగితాలు వదులుకుని వస్తావా నువ్వు? నేను ఈ విషయంలో శైలజకు కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలి" ప్రియమిత్రుడు, వెళ్ళిపోతున్నాడంటే అతనికీ బాధగానేవుంది. మళ్ళీ తను, రోగులు డిస్పెన్సరీ మామూలు జీవితం—నిట్టూర్పు విడుస్తూ అనుకున్నాడు శేఖరం.

సరీగ్గా ట్రెయిన్ కదలబోతుండగా హఠాత్తుగా హాండ్ బాగ్ తెరిచి సరోజ ఓ ఉత్తరాన్ని శైలజ చేతిలో పెడ్తూ "యిది చదివి నువ్వు పొందిన అనుభవాన్ని వెంటనే వెళ్ళగానే ఉత్తరం వ్రాయి" అంది.

"ఏమిటిది?" తెల్లబోతూ అడిగింది శైలజ.

"చదువుతావుగా" సరోజ అంటుండగానే అప్పటికే కదిలిన ట్రెయిన్ పరుగు అందుకోబోతోంది. హడావుడిగా దిగేశారు శేఖర్, సరోజ. ట్రెయిన్ వేగం అందుకుని పరుగు ప్రారంభించింది. "ఏమిటిది?" భార్య ప్రక్కన కూర్చుని ఆసక్తిగా అడిగాడు శ్రీధర్.

"ఉత్తరం-ఏమిటిది సరోజ వ్రాతలావుందే చదవనా!" శైలజ చదవటం ప్రారంభించింది.

శైలజా!

మన్నించాలి! అయినా చెప్పక తప్పదు. ముందు ముందు మీరు మళ్ళీ బాధపడతారేమోననే భయంతో ఇలా చేస్తున్నాం. ఉన్న విషయాన్ని సింపిల్‌గా ప్లెయిన్‌గా చెప్తాను. మీరు మీవూరు వెళ్ళిం తర్వాత డా॥ సహజానందం దగ్గరకువెళ్ళి ఆయనతో పోట్లాట పెట్టుకుంటారేమోననే భయమే లేకపోతే, నేనిప్పుడు ఈ వుత్తరం వ్రాయవసిన పనే లేకపోయేది. మిమ్మల్ని యెలా హెచ్చరించాలో, ఏ విధంగా వున్న విషయం చెప్పాలో తెలియక తికమకపడి చివరికి యీ నిర్ణయానికి వచ్చాం. శైలా! ఖంగారుపడకుండా వుత్తరం చివరిదాకా చదువు, డా॥ సహజానందం చెప్పింది నిజం! కాని నువ్వు తిన్న మందువల్లో మరి దేనివల్లో అది చాలా భాగం తగ్గిపోయింది. అందులో మీరు చాలా లేతలో కనుక్కున్నారు. ఇంకా కొద్ది ఛాయలుమాత్రం వున్నాయి. జబ్బువుందని చెప్పిందానికంటే లేదనే నమ్మకం నీలో కలిగిస్తే చాలా త్వరలో ఆ కాస్తకూడా నయం చేయవచ్చుననే నిర్ణయానికి వచ్చిన శేఖరం అలా చెప్పాడు. ఫారిన్ రిటరన్డ్‌కి ముందే వున్నదంతా చెప్పి జబ్బువిషయం అసలు లేదని చెప్పమని చెప్పి తీసుకువచ్చాడు శేఖరం." అంతవరకూ చదివిన శైలజ ఆపైన చదవలేక పోయింది. మనిషి ఆయాసంతో

వూగిపోతోంది. చేతులు వణుకుతున్నాయి మొహం అంతా చెమటలుపట్టాయి.

"అరె! సొంతం చదువు యేమిటది?" అంతవరకూ ఆశ్చర్యంగా వింటున్న శ్రీధర్ శైలజ చేతిలో వుత్తరాన్ని తీసుకుని తను చదవసాగాడు.

"నీది చాలా సున్నిత స్వభావం. బాధకుతట్టుకోవటం అటుంచి నీ వూహాలోకంతో అసలు విశ్రాంతి లేకుండా చేసుకుంటావు. శేఖరం నీకు యేజబ్బూ లేదని చెప్తానే నిచేత తినిపించిన ఆ మందులన్నీ జబ్బువే-అతని ప్రయత్నం ఫలించింది. మొన్న మళ్ళీ పరీక్ష చేసినప్పుడు ఆ ఛాయలు కూడా కన్పించలేదు. వెళ్ళగానే డా॥ సహజానందంతో నువ్వు తగాదా పెట్టుకోవాల్సిన పనిలేదు. కావాలంటే నీ అనుమానం తీరటానికి ఓసారి పరీక్ష చేయించుకో. అంతే-ఉన్న విషయం చెప్పకపోతే మళ్ళీ యెప్పటికైనా, యేదయినా బాధ కలగవచ్చు. నువ్వు అపార్థం చేసుకోవచ్చు అని యిలా తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీధర్ కికూడా ఇది చూపించు. మిమ్మల్నిద్దర్నీ అర్థం చేసుకుంటావని మాకు గట్టి నమ్మకంవుంది. వుంటాను.

—నీ సరోజ"

హఠాత్తుగా నీరసపడిపోయిన శైలజ శ్రీధర్ మాటలతో, బుజ్జగింపులతో మళ్ళీ తేరుకుంది. ఉత్తరం మళ్ళీ రెండుమూడుసార్లు చదువుకుంది, నిజం! శేఖరం అలా

చెయ్యకపోతే తను మాట వినేదా! మందు తినేదా! తనని గురించి తను పడుతున్న బాధనిగురించి శ్రీధర్ శేఖరానికి చెప్పి వుండవచ్చు. ఏదైనా తనకు ఆ జబ్బు నయమైపోయింది. అదీ కావాల్సింది. శైలజకళ్ళు క్రమంగా కాంతివంతమైనాయి. తన ఒళ్ళో మొహం దాచుకున్న భార్యజుట్టుని ఆప్యాయంగా సవరిస్తూ శ్రీధర్ యిలా అన్నాడు: "చూడు శైలా! అదొక పీడకల అని మర్చిపో! యేదయినా అది మనం దాటి వచ్చేశాం. ఇంక భయందేనికి? చూడు. నీకు యేదయినా అనుమానం..."

"లేదు లేదు. నా కసలు అనుమానమే లేదు. మీరు నన్ను క్షమించండి" తనకి వున్నా ఫర్వాలేదు. ఇంతకంటే వెయ్యిరెట్లు యెక్కువ జబ్బు వచ్చినా తను బాధపడవలసిన పనిలేదు. తన గాజుల్ని సున్నితంగా కదిలిస్తున్న ఆ బలమైన చేతులు యెప్పుడూ తన కూడావుండి తన కండగా వుండగా భయందేనికి? తను దేనికి భయపడాలి? తన ప్రక్కన శ్రీధర్ వుండగా అసలు తనకు సమస్య దేనికి? అతన్ని నమ్మి నిశ్చింతగా కళ్ళుమూసుకుని జీవితమార్గాన నడవవచ్చు. దారిలో రాళ్ళు, రప్పలుంటే అతనే తప్పిస్తాడు. ఆ నమ్మకం, విశ్వాసం యిప్పుడు యేర్పడినాయి. ఎంత హాయిగావుంది! శ్రీధర్ చేతిని తీసుకుని తన మొహానికి ఆనించుకుంటూ తృప్తిగా నిట్టూరుస్తూ అనుకుంది ఆమె. ఆమెని దగ్గరకు లాక్కున్న శ్రీధర్ కిటికీలోంచి పరుగెత్తే చెట్లవంక, కొండల వంక చూస్తుండిపోయాడు. భర్త తనని అలా దగ్గిరకు తీసు

కోవటంలో వుద్రేకంగాని, తొందర కాని ఏదోలేని ఆత్మీయత ప్రశాంతత ఒకవిధమైన హాయిని పొందుతున్నట్లు అనుభవం పొందిన శైలజ "చాలు-చాలు భగవాన్! నాకీ అదృష్టం చాలు! ఇంతకుతప్ప నేనేం కోరను. కానీ నానుంచి యిది మటుకు దూరం చెయ్యకు" అనుకుంది. అలా ఎన్నో అనుభవాలని-ఎన్నో రకాల మనుష్యుల్ని మోసుకుపోతున్న రైలు అవేం తనకు తెలియవన్నట్టు మరింత వేగంతో పరుగు దీయటం ప్రారంభించింది.